

Asiantuntijalausuntojen yhteenveto

Tässä yhteenvedossa esitellään viiden asiantuntijalausunnon keskeisimmät kohdat koskien esitystä päiväkotiverkon sopeuttamisesta. Asiantuntijalausunnot tulivat seuraavilta tahoilta: SuPer ry, TEHY, JHL ry, OAJ Joensuun paikallisyhdistys ry ja Itä-Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajankoulutus. Asiantuntijalausunnoissa toistuivat pitkälti samat teemat, kuten ammattitaitoisen henkilöstön merkitys laadukkaan varhaiskasvatuksen takaajana, lasten kohdalla ihmissuhteiden pysyvyys ja huoli Vaarojen (Heinävaara, Kiihtelysvaara ja Tuupovaara) tilanteesta palveluverkon harventuessa. Lisäksi lausunnoissa korostettiin toimivan, turvallisen ja puhtaan yksikön tärkeyttä sekä mahdollisuutta suunnitella tilat lapsille ja varhaiskasvatukseen soveltuviksi. Tasa-arvoinen varhaiskasvatus ja henkilöstön hyvinvointi edellyttävät edellä mainittuja asioita. Eroavaisuuksia asiantuntijalausuntojen välillä oli melko vähän. Joissakin lausunnoissa korostettiin työntekijöiden näkökulmaa ja toisissa puolestaan lasten oikeuksia, päiväkodin arjen sujuvuutta tai tieteellistä näyttoa.

Kaikissa lausunnoissa oltiin samaa mieltä lasten perusturvan tärkeydestä ja siitä, että laadukas varhaiskasvatus vaatii toteutuakseen ammattitaitoisen koulutetun henkilöstön. Perusturva syntyy siitä, että lapsella on oma ryhmä ja sen työntekijät. Lisäksi yhtä mieltä oltiin henkilöstön hyvinvoinnin ja hyvän johtamisen yhteydestä sekä niiden vaikutuksesta käytännön kasvatustyöhön. Hyvä johtaminen, henkilöstön hyvinvointi ja arjen kohtaaminen sekä lasten että kollegojen kesken heijastuvat lapsiin ja lapsiryhmiin. Yhdessä lausunnossa annettiin tunnistusta suuremmalle Jukolan päiväkodille hyvää johtamisesta. Reijolan ja Utran alueen yksiköitä puolestaan keuhuttiin toimivasta ja joustavasta päiväkodin ja koulun yhteistyöstä. Lisäksi esille tuotiin suurten yksiköiden mahdollistavan työntekijöiden siirtymisen saman katon alla avun tarpeen mukaan. Työntekijöiden liikkuvuus yhdessä yksikössä on lasten etu ja tuo henkilöstölle mahdollisuuden oman osaamisensa kehittämiseen. Suuremmissa yksiköissä myös työvuorolistojen ja lomien suunnittelu helpottuu, mikä parantaa työntekijöiden jaksamista.

Huolena lausunnoissa esitettiin kodin ja varhaiskasvatuspaikan mahdollisesti pitenevät välimatkat. Tämä huoli ilmeni erityisesti Vaaroihin liittyen. Toisaalta uudet yksiköt tarjoaisivat turvallisia, puhtaita ja toimivia tiloja sekä lapsille mahdollisuuden tasavertaiseen varhaiskasvatukseen. Ehdotuksena Vaaroille esitettiin perhepäivähoitoa. Yhdessä lausunnossa tonttisuunnittelu nähtiin erityisen tärkeäksi koulu- ja päiväkotiverkon yhdistämisen sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden läheisyyden kannalta. Lisäksi lausunnoissa huomioitiin henkilökunnan saaman tuen tärkeys sekä uusien yksiköiden laadukas johtaminen, jolla on yhteys henkilöstön motivaatioon ja jaksamiseen. Henkilöstön toivotaan saavan riittävästi tukea muutosvaiheessa. Selkeät toimintatavat edistävät yhteisten tavoitteiden saavuttamista eli laadukasta varhaiskasvatusta ja sen toteutumista. Myös pysyvien vuorovaikutussuhteiden tärkeydestä lapsille muistutettiin.

Yhdessä lausunnossa kerrattiin ihanteellisen lapsiryhmän koko. Ideaalinen ryhmäkoko 3–6-vuotiaiden kohdalla on tutkimusten mukaan 15–20 lasta. Alle 3-vuotiailla lapsilla on tärkeää noudattaa lainmukaista suhdelukua 1:4. Lisäksi lausunnoissa painotettiin, ettei yksikön koolla ole juurikaan merkitystä. Sen sijaan tilojen toimivuus, henkilökunnan osaaminen ja hyvinvointi sekä toiminnan sujuvuus ovat tärkeitä. Varhaiskasvatuksen henkilöstön ammattitaito ja osaaminen nähtiin keskeisenä tasokkaassa varhaiskasvatuksessa. Ammattitaidon lisäksi hyvin toteutettu ja laadukas päiväkotiverkko mahdollistaa lapsille hyvän koulupolun ja tarjoaa oivalliset työkalut pitkälle tulevaisuuteen.

Joensuussa 24.4.2024

Irja Seppänen, varhaiskasvatusjohtaja

Joensuun kaupunki | Hyvinvointipalvelut

Torikatu 19, 80100 Joensuu | Vaihde 013 267 7111 | Y-tunnus 0242746-2